

Motion till riksdagen 2005/06:K243

av **Tobias Billström (m)**

Riksdagsuppehållet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen beslutar att interpellationer även skall kunna framställas och besvaras av regeringens enskilda statsråd under de perioder i riksdagens arbete som formellt sett är plenifria.

Motivering

I dag har riksmötet karaktären av en lång sammanhängande session, som pågår från mitten av september till mitten av juni. Under en kortare period på vintern och en mycket lång period under sommaren är riksdagen som verksamhet betraktad stängd. Dessutom finns ett antal plenifria veckor inlagda i kammarens sammanträdesplan för arbetsåret.

Detta innebär inte att politisk verksamhet inte pågår under dessa nämnda perioder. Utskottens ledamöter har ibland sammanträden även under uppehållet i riksdagsarbetet och särskilt EU-nämnden sammanträder regelbundet året runt för att samråda med regeringen. Riksdagsledamöterna har därutöver åtaganden i valkretsen och deltar dessutom i studieresor och planeringsmöten.

Den stora problematiken ligger emellertid i riksdagens kringkurna möjligheter att kontrollera regeringens åtgärder och beslut under den tid då riksdagen i formell mening håller stängt. Faktum är att det i dag finns en betydande skevhet i det faktum att regeringen oavbrutet fortsätter att utöva regeringsmakten, medan den kontrollerande makten i form av riksdagen exempelvis har ledigt under sommaren i nästan tio veckor varje år.

Visserligen kan ledamöterna ställa skriftliga frågor till regeringens statsråd (även om dessa i dag har en tendens att under de plenifria perioderna besvaras först efter avsevärt långa tidsrymder) men detta uppväger definitivt inte det faktum att interpellationsinstitutet tar ledigt under både sommar- och vinteruppehållet. Dessutom är regeringen i motsats till detta förhållande fri att året runt lägga propositioner och skrivelser efter eget behag på riksdagens bord, politiska instrument som riksdagen alltså officiellt inte kan interpellera kring och debattera förrän efter respektive ledighet.

Fel! Okänt namn på

Denna konstitutionella obalans är därför inte rimlig. Det långa uppehållet är en kvarleva från den tid då jordbrukets cykler styrde villkoren för det svenska politiska livet. I dag tar övriga samhället, med undantag för delar av utbildningsväsendet, inte ledigt i tio sammanhängande veckor. Då bör heller inte riksdagen göra det.

Det bör därför bli möjligt att såväl framställa interpellationer till regeringen, som att få dem besvarade under vinter- och sommarledigheterna. Även under de formellt sett plenifria veckorna bör interpellationer kunna besvaras av enskilda statsråd. Regeringen står självfallet fri att välja formerna för besvarandet, och en lämplig metod torde vara att man inom sig ger i uppdrag åt ett statsråd åt gången att svara på interpellationerna, på samma sätt som statsråden i dag i tur och ordning fullgör statsministerns åtaganden då denne under sommarmånaderna har förhinder. Även en jämförelse med den återkommande frågestunden är relevant, eftersom regeringen då företräds av en person som besvarar ”allmänna frågor”.

Stockholm den 21 september 2005

Tobias Billström (m)